

Rząd wniósł do parlamentu projekt ustawy mający na celu ułatwienie dostępności produktów i usług dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze, bo taki tytuł aktu proponuje Rada Ministrów, ma stanowić implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (tzw. Europejski Akt o Dostępności). Głównym celem dyrektywy 2019/882 było zapewnienie większej dostępności niektórych produktów i usług w oparciu o wspólne dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej wymagania dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób z ograniczeniami funkcjonalnymi.

Ustawa ma chronić dostępność nie tylko osób niepełnosprawnych, ale każdego konsumenta, choć w szczególności osób ze szczególnymi potrzebami w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Jak wskazują projektodawcy, dotychczas te kwestie nie były unormowane kompleksowo w prawie polskim. Zwłaszcza prywatne podmioty gospodarcze nie są objęte spójną i kompletną regulacją w tym zakresie. Stąd należy wdrożyć dyrektywę.

Projekt ustawy określa wymagania dostępności produktów i usług; obowiązki podmiotów gospodarczych w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług, a także system, zasady i tryb sprawowania nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług. Zapewnienie spełniania wymagań dostępności produktów będzie obowiązkiem producentów, upoważnionych przedstawicieli importerów i dystrybutorów, natomiast usług –obowiązkiem usługodawców. Przepisy nie będą jednak obowiązywać mikroprzedsiębiorców.

Wymagania dostępności będą dotyczyć głównie dostępności cyfrowej i technologicznej. Przepisy mają objąć m.in. konsumenckie systemy sprzętu komputerowego (w tym systemy operacyjne), terminale płatnicze, bankomatów i innych samoobsługowych automatów czy też czytników e-booków. Jeśli chodzi o usługi regulacje dotkną m.in. usług telekomunikacyjnych (z wyjątkiem usług transmisji wykorzystywanych do świadczenia usług komunikacji maszyna–maszyna), audiowizualnych usług medialnych, a także niektórych elementów pasażerskiego transportu drogowego, lotniczego, wodnego i kolejowego, jak np. stron internetowych i systemów sprzedaży biletów elektronicznych. Regulacja obejmie też cały handel elektroniczny.

Przez dostępność produktu lub usługi będzie rozumiana właściwość produktu albo usługi umożliwiająca korzystanie z nich zgodnie z ich przeznaczeniem przez osoby ze szczególnymi potrzebami na zasadzie równości z innymi użytkownikami, która jest osiągana przez zastosowanie projektowania uniwersalnego lub likwidację barier, a w przypadku braku możliwości osiągnięcia dostępności za pomocą tych środków – przez zastosowanie racjonalnych usprawnień o jakich mowa w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych z 2006 r. lub narzędzi wspomagających.

Etap legislacyjny: projekt wniesiony do łaski marszałkowskiej, nr SH-020-77/24.